

На основу члана 4. тачка 3) и члана 14. став 1. тачка 11) Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС и 44/2018) и члана 13и став 5. Закона о финансијском лизингу („Службени гласник РС“, бр. 55/2003, 61/2005, 31/2011 и 99/2011 – др. закони), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У
О ПРИВРЕМЕНИМ МЕРАМА ЗА ДАВАОЦЕ ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА
У ЦИЉУ АДЕКВАТНОГ УПРАВЉАЊА КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ У
УСЛОВИМА ПАНДЕМИЈЕ COVID-19

1. Овом одлуком прописују се мере и активности које је давалац лизинга дужан да примењује у циљу адекватног управљања кредитним ризиком у условима пандемије COVID-19, омогућавањем олакшица у отплати обавеза примаоцима лизинга.

2 Давалац лизинга је дужан да примаоцу лизинга (физичком лицу, пољопривреднику, предузетнику и привредном друштву), на његов захтев, одобри олакшицу у отплати обавеза у складу са овом одлуком (у даљем тексту: олакшица), ако су испуњени сви следећи услови:

– прималац лизинга није у могућности да измирује обавезе према даваоцу лизинга, односно може имати потешкоће у измиривању тих обавеза услед пандемије COVID-19;

– прималац лизинга на дан 29. фебруара 2020. године, као ни у периоду од 12 месеци пре тог дана, није каснио у измиривању обавеза према даваоцу лизинга дуже од 90 дана по основу уговора о лизингу.

У смислу става 1. алинеја прва ове тачке, сматра се да прималац лизинга који је физичко лице није у могућности да измирује обавезе према даваоцу лизинга, односно да може имати потешкоће у измиривању тих обавеза, ако је испуњен један од следећих услова:

– прималац лизинга је на дан ступања на снагу ове одлуке у доцњи дужој од 30 дана по основу било које обавезе према даваоцу лизинга проистекле по основу уговора о лизингу;

– прималац лизинга на дан подношења захтева из тачке 4. ове одлуке има статус незапосленог лица;

– прималац лизинга је у последња три месеца остварио просечни нето месечни приход по основу зараде или пензије који је испод просечне зараде у Републици Србији према последњим подацима надлежног органа;

– прималац лизинга је у последња три месеца остварио просечни нето месечни приход који не прелази 120.000 динара и који је мањи за 10% или више у односу на приход пре 15. марта 2020. године, а износ укупних месечних кредитних обавеза примаоца лизинга, прелази 40% просечног нето месечног прихода примаоца лизинга у последња три месеца;

– давалац лизинга је на основу образложеног захтева примаоца лизинга, у складу са својим унутрашњим актима, оценио да услед пандемије COVID-19 постоје друге чињенице и околности које су утицале на погоршање финансијског положаја примаоца лизинга и тиме на могућност тог примаоца лизинга да уредно измирује своје обавезе према даваоцу лизинга.

У смислу става 1. алинеја прва ове тачке, сматра се да прималац лизинга који је пољопривредник, предузетник или привредно друштво није у могућности да измирује обавезе према даваоцу лизинга односно да може имати потешкоће у измиривању тих обавеза, ако је испуњен један од следећих услова:

– прималац лизинга је на дан ступања на снагу ове одлуке у доцњи дужој од 30 дана по основу било које обавезе проистекле по основу уговора о лизингу;

– прималац лизинга у периоду до дана подношења захтева из тачке 4. ове одлуке, има пад пословног прихода, односно промета од најмање 15% у 2020. години у односу на исти период у 2019. години;

– дошло је до прекида пословања примаоца лизинга у непрекидном трајању од најмање 30 дана услед пандемије COVID19;

– давалац лизинга је на основу образложеног захтева примаоца лизинга, у складу са својим унутрашњим актима, оценио да услед пандемије COVID-19 постоје друге чињенице и околности које су утицале на погоршање финансијског положаја примаоца лизинга и тиме на могућност тог примаоца лизинга да уредно измирује своје обавезе према даваоцу лизинга.

У смислу става 2. алинеја четврта ове тачке под укупним месечним кредитним обавезама примаоца лизинга подразумева се збир ових обавеза по кредитима – укључујући кредите по трансакционим рачунима (минуси по трансакционим рачунима) и обавезе по кредитним картицама (месечна обавеза од укупно одобреног кредита по картици) – активираних јемстава по кредитима и обавеза из уговора о финансијском лизингу, с тим што давалац лизинга у укупне месечне кредитне обавезе, у складу са својим актима, може укључити и друге обавезе прималаца лизинга.

3. Олакшицом се у смислу ове одлуке сматра репрограм обавеза примаоца лизинга.

Услови отплате обавеза уговорени одобравањем ове олакшице не могу бити неповољнији за примаоца лизинга у односу на првобитно, односно раније уговорене услове.

Репрограм обавеза по основу уговора о лизингу јесте промена услова по датом уговору на начин да се примаоцу лизинга омогући грејс период у отплати свих његових обавеза према даваоцу лизинга по том уговору у трајању од шест месеци, у току којег давалац лизинга не наплаћује потраживања по основу главнице, при чему у том периоду обрачунава редовну (уговорену) камату, а рок отплате тог уговора о лизингу се продужава на начин да износ ануитета (месечне обавезе примаоца лизина) по истеку грејс периода, а до краја новог рока отплате уговора о лизингу не буде већи од износа у периоду пре примене олакшице.

Ако је примаоцу лизинга одобрена олакшица у складу са овом одлуком, сматра се да је доцња у измиривању обавеза тог примаоца лизинга према даваоцу лизинга по основу уговора о лизингу који се репрограмира, престала да тече даном подношења захтева из тачке 4. ове одлуке, а доцња примаоца лизинга према даваоцу лизинга утврђује се према новом уговореном плану отплате.

Олакшица, односно репрограм из ове тачке може бити уговорен тако да се камата обрачуната за време трајања грејс периода наплаћује у току трајања тог периода или након престанка тог периода, у зависности од тога за који се модел олакшице прималац лизинга определи у захтеву из тачке 4. ове одлуке.

Ако је уговорено да се камата обрачуната за време трајања грејс периода наплаћује након престанка тог периода, у складу са ставом 5. ове тачке, камата може да се припише дугу, а распоређује се равномерно на рок отплате из става 3. ове тачке, при чему је давалац лизинга дужан да с тим упозна примаоца лизинга пре закључења уговора, односно почетка примене грејс периода.

На обавезе примаоца лизинга по основу камате обрачунате за време трајања застоја у отплати обавеза (мораторијума) у смислу прописа о привременим мерама за даваоце лизинга у циљу очувања стабилности финансијског система, олакшица се примењује на начин да се та камата наплаћује након престанка грејс периода, наставља да се

равномерно распоређује на период отплате лизинг накнаде и не приписује се остатку дуга.

4. Давалац лизинга је дужан да, у року од пет радних дана од дана ступања на снагу ове одлуке, на почетној страни своје интернет презентације и у својим пословним просторијама објави обавештење о томе да примаоци лизинга који услед пандемије COVID-19 нису у могућности да измирују обавезе према даваоцу лизинга, односно који имају потешкоће у измиривању тих обавеза, могу поднети даваоцу лизинга захтев за одобравање олакшице у складу са овом одлуком.

Давалац лизинга је дужан да свим својим примаоцима лизинга који су на дан 30. новембра 2020. године у доцњи дужој од 30 дана по основу било које обавезе по основу уговора о лизингу достави и индивидуално обавештење из става 1. ове тачке, ако су испуњени услови из тачке 2. став 1. алинеја друга ове одлуке.

Давалац лизинга обавештење из става 2. ове тачке доставља до 31. децембра 2020. године.

Обавештење из ст. 1. и 2. ове тачке садржи јасне, прецизне и потпуне информације које се односе на:

- могућност подношења захтева за одобравање олакшице (у даљем тексту: захтев), уз навођење услова за његово одобравање;
- олакшицу у отплати обавеза на које се захтев може односити, уз истакнуту напомену да прималац лизинга има могућност избора између понуђених модела олакшица (на начин да изабере да ли ће камату обрачунату за време трајања грејс периода плаћати у току трајања тог периода или по његовом престанку);
- начин подношења захтева;
- репрезентативни пример износа обавеза по основу конкретног уговора о лизингу пре и након примене олакшице, а који садржи све елементе на основу којих се могу утврдити услови под којима се олакшица примењује и могуће начине отплате обавеза које се обрачунавају у грејс периоду (у току грејс периода или по престанку тог периода).

Прималац лизинга може поднети даваоцу лизинга захтев најкасније 30. априла 2021. године, у пословним просторијама даваоца лизинга, електронски или поштом.

Давалац лизинга је дужан да о захтеву примаоца лизинга одлучи и о тој одлуци обавести примаоца лизинга у року од 30 дана од дана пријема захтева.

5. Давалац лизинга је дужан да унутрашњим актима уреди:

- начин на који утврђује испуњеност услова из тачке 2. став 2. алинеја пета, односно из тачке 2. став 3. алинеја четврта ове одлуке;
- овлашћења и одговорности органа и запослених у даваоцу лизинга у процесу спровођења мера и активности из ове одлуке;
- систем праћења и извештавања о мерама и активностима из ове одлуке и резултатима њихове примене;
- поступак комуникације са примаоцима лизинга у смислу ове одлуке.

6. Давалац лизинга доставља Народној банци Србије извештај о мерама и активностима предузетим у циљу омогућавања олакшице, као и њиховим резултатима.

Извештај из става 1. ове тачке давалац лизинга доставља на обрасцу *Месечни извештај о омогућеним олакшицама у отплати*, који је као *Прилог 1* одштампан уз ову одлуку и њен је саставни део.

Извештај из става 1. ове тачке давалац лизинга доставља најкасније 20. у месецу са стањем на дан последњег календарског дана претходног месеца.

Први извештај из става 1. ове тачке, давалац лизинга је дужан да достави до 20. јануара 2021. године, са стањем на дан 31. децембра 2020. године.

Давалац лизинга извештај из става 1. ове тачке доставља закључно са стањем на дан 30. априла 2021. године до 20. маја 2021. године.

Изузетно, извештај из става 1. ове тачке у делу који се односи на праћење третмана потраживања од примаоца лизинга након истека периода примене олакшице – давалац лизинга доставља закључно са стањем на дан 31. марта 2022. године, најкасније 20. априла 2022. године.

7. Давалац лизинга не може наплатити накнаду за предузимање мера и активности у складу са овом одлуком, као ни трошкове које може имати у вези с тим мерама и активностима, укључујући и трошкове за обраду захтева прималаца лизинга, осим трошкова неопходних за одобравање потраживања а које не утврђује давалац лизинга (нпр. кредитни биро и регистар лизинга).

8. Потраживања даваоца лизинга према дужницима којима су одобрене олакшице задржавају исти регулаторни третман који су имала на дан ступања на снагу ове одлуке.

Регулаторни третман из става 1. ове тачке примењује се на потраживања из тог става и у периоду након одобравања олакшице, све док су за то испуњени услови у смислу прописа Народне банке Србије.

Одобравање олакшица дужницима у складу са овом одлуком не подразумева нужно да је дошло и до значајног повећања кредитног ризика.

Поступање даваоца лизинга у складу са одредбама ове одлуке не сматра се увођењем новог производа у смислу одлуке којом се уређује управљање ризицима даваоца лизинга који настају по основу увођења нових производа/услуга.

9. Давалац лизинга је дужан да своје унутрашње акте усклади са одредбама ове одлуке до 31. децембра 2020. године и да их достави Народној банци Србије одмах по њиховом усвајању.

10. Ова одлука примењује се на обавезе по основу уговора о лизингу одобрених примаоцу лизинга до ступања на снагу ове одлуке.

11. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ИО НБС бр. 128

14. децембра 2020. године
Београд

Председавајућа
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Др Јоргованка Табаковић, с.р.